

Tillägg till granskningsyttrande över översiktsplan för Härnösands kommun

Inledning

På kommunens begäran ska länsstyrelsen tillhandahålla ett reviderat granskningsyttrande enligt 16 § om;

1. kommunen ändrar planförslaget efter granskningstiden utan att en ny granskning enligt 18 § äger rum, och
2. länsstyrelsens yttrande till följd av ändringen helt eller delvis inte längre är relevant. *Lag (2020:76) PBL 3 Kap 18a§.*

Härnösands kommun har översänt ett reviderat förslag till översiktsplan för att bemöta Länsstyrelsens synpunkter i ärendet dnr: 401-11772-21, och begär ett nytt yttrande.

Länsstyrelsen tilläggsyttrande fokuserar på ingripandegrunderna enligt 11 kap.10 § PBL;

- Förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
- Redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
- Bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Sammanfattning

Härnösands kommun har gjort ett ambitiöst arbete med att förbättra sin översiktsplan sedan granskningsskedet. Många avsnitt har utvecklats och

däribland de ingripandegrunder som rör miljö kvalitetsnormer för vatten enligt 5 kap miljöbalken, samt att bebyggelse inte blir olämplig med tanke på klimatrelaterade risker.

Däremot kvarstår många av de synpunkter som tagits upp under samrådsprocessen rörande att peka ut att områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen på ett sätt som länsstyrelsen anser är förenlig med 7 kap. 18 e §, första stycket, miljöbalken.

Miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen anser att beskrivningarna om MKN vatten är avsevärt förbättrade både i kapitlet om MKN vatten och även under andra relevanta delar av översiktsplanen.

Redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Efter granskningsskedet av översiktsplanen har kommunen kompletterat beskrivning och motivering av de områden som kommunen anser är lämpliga områden för landsbygdsutveckling i strandnäraläge. Kommunen har gjort detta dels som kompletteringar av texten i huvuddokumentet, dels som en separat bilaga. Kompletteringarna härrör i huvudsak från tematiskt tillägg för LIS-områden antagen 2015.

Det som dock fortfarande saknas i förslag till ny översiktsplan är kommunens syn på vad som anses vara landsbygd i Härnösands kommun. I tematiskt tillägg LIS (2015) finns det ett avsnitt *4.1 Markanvändning och landskapskaraktär* där det framgår att följande markkategorier; Tätort (T), tätortsnäraskog (TS) samt militärt övningsområde och friluftsliv (MF) inte ses som landsbygd och att det därför inte är möjligt att använda LIS-skälet för dispens eller upphävande av strandskyddet inom dessa områden.

I nuvarande förslag till översiktsplan används andra benämningar på markkategorier än i det tematiska tillägget från 2015 vilket gör att det är otydligt vilka områden som definieras som landsbygd i kommunen. Avsaknad av en sådan definition i översiktsplanen gör att länsstyrelsen fortsatt anser att LIS-området som ligger inom kommundelen Härnösands tätort vid Pålviden är tveksam. Att kommunen inte definierar vad som är landsbygd innebär därutöver en otydlighet, framförallt när det gäller bedömning av var kommande dispenser med LIS-skälet utanför utpekade LIS-områden kan komma att vara aktuellt, eller inte.

Länsstyrelsen anser fortsatt att det för tydlighetens skull vore önskvärt att LIS-områdenas syfte (bostäder eller besöksnäring) anges i det specifika kartskiktet så att man inte behöver klicka i andra kartskick för att förstå vad LIS-området syftar till.

Bland LIS-områdena ligger ett flertal inom områden med höga naturvärden. Det gäller tex naturvårdsobjekt med kända höga naturvärden som Barsviken, Sjösjön/Kyrksjön och Häggsjön samt Dalomsviken. Länsstyrelsen anser att dessa naturvärden ska värnas och att naturvärdesinventeringar behöver tas fram i kommande dispens- eller planärenden.

Länsstyrelsen vill fortsatt betona att LIS-området vid Dalomsviken innebär en intressekonflikt mellan exploatering och marina naturvärden. Viken har ett högt naturvärde och stranden är i princip oexploaterad. Översiktsplanen anges att bebyggelse ska koncentreras till redan befintlig bebyggelse. Länsstyrelsen anser inte att detta ställningstagande stämmer för LIS-objektet i Dalomsviken, vars stränder i princip varken har någon bebyggelse eller några bryggor.

Länsstyrelsen noterar att ett flertal LIS-områden ligger inom område där det finns utpekade risker kopplat till exempelvis ras- och skred eller klimatanpassning. Kommunen bör se över sina utpekanden i dessa LIS-områden. Exempelvis ligger LIS-område Källsand inom område utpekat som särskilt känsligt för ras och skred. Länsstyrelsen ifrågasätter lämpligheten av detta område och anser att uppgift om detta åtminstone bör kompletteras i beskrivningen av LIS-området under rubriken Risk, sårbarhet och hälsa i bilagan sidan 10. Kommunen pekar också ut ett flertal LIS-områden inom markerat utredningsområde för klimatanpassningsåtgärder, Gussjön, Långsjön. Länsstyrelsen anser att även detta bör framgå av de berörda LIS-områdenas beskrivning under rubriken Risk, sårbarhet och hälsa.

Bebyggelsens lämplighet med hänsyn till klimatanpassning

I den omarbetade versionen av kommunens översiktsplan har det blivit mycket tydligare, i såväl kartunderlag som i planhandlingen, vilka de klimatrelaterade riskerna är och vilka riktlinjer och åtgärder man planerar för att minska dessa risker i områden som är utpekade och för att inte fler sådana risker ska uppstå.

Samtliga klimatrelaterade risker är samlade under samma avsnitt och informationen om vilka riskerna är och hur de kan förstärkas i ett förändrat klimat är skrivet på ett sätt som kan förstås av alla som läser dokumentet. Det är också tydligt presenterat vilka riktlinjer som finns för att motverka negativa

konsekvenser av dessa risker. Särskilt positivt är även att området förhöjda temperaturer beskrivs här, och att riktlinjer finns för att möta denna risk.

Detta omarbetade avsnitt om Miljö och risker kommer att ge en bra vägledning för den fortsatta fysiska planeringen av kommunen, men ger även en bra kunskap till kommunens medborgare om de riskområden som bör ta särskild hänsyn till dessa risker, och att kommunen har påbörjat arbetet med att identifiera dem.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Daniel Gustafsson med Karin Hermans som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Viveka Sjödin Ulrika Bylund och Anders Sahlin, medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.